

Uredništvo in uprava:
Ljubljana,
Šelenburgova ulica št. 6/II.

DELAVEC

Glasiilo Glavnega Radniškega Saveza Jugoslavije.

Izhaja vsak četrtek.

Stane posamezna šte. 1 Din,
mesečno Din 4—, celoletno
48 Din. — Za člane izvod
po 80 para.

Oglasi po ceniku.

Dopisi morajo biti frankirani
in podpisani, ter opremljeni
s štamp. dotične organizacije.

Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije so poštne
proste.

Bilanca mezdne politike.

Delavstvo je žrtvovalo v zadnjih letih za svoje strokovne organizacije, — v kolikor so bile v sklopu GRSJ letno vsega skupaj 800.000 do 900.000 Din ali 50.000 predvojnih dinarjev (kron). Nastane vprašanje, ali mu morejo organizacije te žrtve povrniti? Nekdaj so natančno preračunavali, koliko povška na plačah so si delavci v strok. borbah priborili, in koliko so zato žrtvovali v obliki izgubljenih mezd in prispevkov. Že v članku mezdna politika smo rekli, da imajo taki računi pri današnjem skakanju cen, ko dinar v raznih dobah ni enak dinarju, zelo dvomljivo vrednost. Zato bi bilanca mezdne politike, sestavljena na način, kakor je bil nekdanj v veljavi, in kakor bo še, — danes ne povedala mnogo. — Bolj prepričevalen in bolj točen jezik bodo govorile razne cenitve.

Zadnjič smo cenili, da zasluži delavstvo, v kolikor je zavarovano pri O. U. Z. D. okrog 24 milijonov predvojnih kron. Plače (sedanje) za delavstvo v Trboveljskih revirjih smemo ceniti na 4 in pol milijona predvojnih kron, plače ostalih rudnikov in plavčev (Mežiška dolina, Jesenice i. dr.) na 3 milijone predvojnih kron.

Tako pridemo do skupnega zneska 32 milijonov predvojnih kron.

Ce se te plače povprečno za 20 odstotkov povišajo, pomenja to 640.000 predvojnih kron, — ali toliko, kolikor izda delavstvo za svoje strokovne organizacije v šestih letih.

Več, ko organizacija, so stale delavstvo brezdomno stavke.

Tako cenimo, da je stala samo zadnja velika Trboveljska stavka, ki je trajala devet tednov delavstvo (9000 delavcev a 10 K 8 ted.) nad 720.000 predvojnih kron. To izgubo na zaslužku bi popravilo trboveljsko delavstvo v služaju 20 odstotnega poviška šele — v enem letu.

Ce pa pomislimo, da zasluži naše delavstvo povprečno za celo četrtino manj, nego je zaslužilo pred vojno in da bo moralo izboljšati skupno svoto svojih plač za celih 8 milijonov predvojnih kron, — potem se ni bati, da bi bilanca naših mezdnih bojov morala ostati pasivna.

Sedaj prihajamo v dobo, ko so mezdni boji strokovnih organizacij vedno težji, ko v stavki in mezdnih gibanjih ni najti več zadostnih sredstev za zboljšanje našega položaja. Zato se marsikdo sprašuje: Kaj imamo od organizacije?

Ako bi ne imeli od nje ničesar drugega, kakor da zbira v našem interesu številke, kakor smo jih zgoraj navedli, imamo od nje mnogo.

To bo zbralo naš odpor, podučilo slednjega v potrebi strokovnega in političnega obrambnega dela, vzbudilo vest nevtralne javnosti.

Tako upamo, da smo kratko in učinkovito dokazali, da je bilanca našega strokovnega dela vkljub teži časov visoko aktivna, in da vrše naši strokovni zaupniki veliko delo za dobrobit proletariata.

ne bi bilo mogoče vzdržati dnevnika, naj se pa izda list trikrat na teden, četrtkova številka pa s podnaslovom (kot tednik za člane Kmečko-delavske zveze).

3. Kje naj list izhaja in ime lista naj določi pokrajinski zbor.

4. Bistavi naj se po možnosti takoj iz obeh pokrajinskih odborov 6 članski paritetni odbor, ki ima nalogo, da skliče skupni pokrajinski kongres, verificira mandate na podlagi obračunov in povprečnega števila članov obeh organizacij v mesecih aprilu, maju in juniju 1924.

5. Konferenca se izreka za sklicanje pokrajinskega zbora za dne 24. avgusta t. l. v Celje, ako se za to izreče ena tretjina strankinih članov SSJ in KDZ in ena tretjina članov Soc. partije Jugoslavije.

6. Pravico udeležbe na pokrajinski strankin zbor imajo: delegati krajevnih organizacij obeh skupin. Vsak delegat ima toliko glasov, kolikor članov zastopa. Število članov se utrdi po povprečnem številu plačanih prispevkov eni ali drugi centrali za mesece april, maj in junij.

7. Pokrajinski zbor naj iz svoje srede izvoli strankino razsodišče, kojega naloga je, da na podlagi dokazov pri politično razglašanih sodrugih obeh smeri razsodi, kaj in koliko njihovo delovanje stranki škoduje, ali ji je škodovalo, kakor tudi, ako še zamorejo nadalje ostati člani skupne stranke. Članov stranke se ne sme preje v listu ali na shodih napadati, dokler strankino razsodišče ne izreče razsodbe in dokler jih načelstvo ne izključi iz stranke.

8. Do strankinega zbora naj ostane vse pri starem, vendar se pa naj neha z osebnimi napadi v strankinem tisku obeh smeri, kakor tudi na shodih, piše in govori se naj več za zedinjenje.

S tem podaja zborujoča konferenca vsem krajevnim političnim organizacijam obeh smeri, kakor tudi obema izvrševalnima odboroma predloge za zedinjenje ter apelira na obe strani, da oba odbora na svojih sejah, organizacije pa na svojih članskih sestankih o njej razpravljajo in svoje sklepe v listih objavijo, kar bo služilo za podlago sklicanja pokrajinskega zbora, kakor tudi za resnično zedinjenje socialističnega proletariata Slovenije. Istočasno apeliramo tudi na krajevne politične organizacije Neodvisne delavske stranke Jugoslavije, da tudi začnejo premišljevat o naših sklepih in o zedinjenju, ker je že skrajni čas, da se upostavi enotnost delavskega razreda napram enotno organiziranemu kapitalu. Proletariat je že premagal drugačne težave, pa bo premagal tudi to. Le pridno na delo vsi, ki čutite potrebo enotnega delavskega pokreta. V delu je rešitev in zmagal!

Verden Anton s. r., Tovornik Jože s. r., Podpečan Anton s. r., Malovrh Karl s. r., Tanšek Alojz s. r., Levstek Anton s. r., Prodner Ivan s. r., Teržan Franc s. r., Štruc Jakob s. r., Polak Ivan s. r., Kočar Franc s. r., Majdič Leopold s. r., Pilač Franc s. r., Breznik Ivan s. r., Domšek Ivan s. r., Krušič Iv. s. r., Jurjavec Edvard s. r., Tračnik Avgust s. r.

Trbovlje, dne 6. julija 1924.

Opomba uredništva: Prejeli smo ta članek in ga priobčujemo brez komentarja. Upamo, da nam bodo čitatelji oprostili, da smo ga priobčili, čeprav je politične vsebine.

Zato smo se odločili v prepričanju, da je delo za politično enotnost delavskega gibanja tudi važno delo za spreh strokovnih organizacij.

Za enotnost delavskega pokreta!

Živimo v času, ko vlada brezobzirni teror in politična reakcija, ki jemlje dan za dnevom delavstvu še one male politične pravice, ki si jih je z muko potom dolgoletne, trudapolne borbe izvojevalo s svojimi enotnimi organizacijami, ko kapitalisti in njih hlapci orjunaši, pod zaščito sedanjega vladajočega razreda nemoteno naskakujejo zadnje ostanke delavskih pravic, ko meče brezposelnost na tistotine delavskih družin na cesto, v lakoto in obup, ko znižujejo podjetniki delavske plače in podaljšujejo delovni čas.

Delavstvo izgublja od dne do dne bolj svoj vpliv na svoje socialne zavode, bolniške blagajne, bratovske skladnice, nezdredno zavarovalnico, ki so že skoro popolnoma v rokah meščanskega razreda. O starostnem zavarovanju še niti govoriti ne smemo. Zakon o zavarovanju in zaščiti delavstva se od vladajočega razreda sabotira in pretvarja z raznimi odloki in pravilniki. V raznih političnih zastopih je zadnji čas delavstvo skoro popolnoma brez vsakega odločujočega zastopstva, kar delavstvo težko občuti na svojih plečih, ker se v teh zastopih dela vse proti delavskemu razredu in njegovim interesom.

Delavstvo vse to mirno gleda, kakor bi se njega ne tikalo, brez vsakega odpora je in se kolje med seboj zavoljo posameznih oseb in paragrafov v pravilniku, kakor da bi bili paragrafi ono sredstvo za osvobodjenje proletariata. (Pri čemur pa naj nihče ne misli, da pravilnika ni potreba.) Sodrug Bebel je dejal: Ako je treba varovati delavske interese, mora tudi socialist v 24 urah 24 krat menjati svojo taktiko, ako noče, da delavski razred v svojem boju za svoje pravice podleže. — Vse

to se pri nas ne vpoštevata tako, kakor bi se v takšnih razmerah, v kakršnih mi živimo, moralo. Mi vidimo povsod neki bav-bav, ki ga ni in če bi bil, bi bil za otroke, ne pa za organizirane delavce. Popolnoma se pa pozablja pri tem na največjega sovražnika kapitalista, ki mu gre v takšnih momentih najbolj pšenica v klasje, da lahko dan za dnem delavstvu višje obeša že itak mali kosček kruha.

V tem znamenju se je vršila v nedeljo dne 6. julija t. l. v Delavskem domu v Trbovljah konferenca odbornikov Soc. stranke Jugoslavije od kraj. pol. organizacije iz Hrastnika in Trbovelj, koja se je izrekla na podlagi navednih dejstev, da zakliče soc. organiziranemu delavstvu Slovenije obeh smeri ob 12. uri, da je dovolj bratomornega boja, ki tira delavstvo v žrelo reakcije in suženjstva. Ali je bil izrek našega učitelja Karla Marksa: Proletarci vseh dežel, združite se! že kdaj tako potreben za delavstvo Slovenije, kakor je ravno sedaj? Gotovo ni nobenega socialista, ki bi te potrebe ne čutil in kdor jo čuti, je tudi njegova sveta dolžnost, da dela na to, kolikor je v njegovi moči, da postane meso in kri. Zato zborujoča konferenca predlaga soc. organiziranemu delavstvu Slovenije obeh smeri sledečo platformo za zedinjenje:

1. Pokrajinski pravilnik se ne vzdržuje v celoti, ako bi bil ovira zedinjenju stranke. Pridržujejo se pa vse sporne točke v odločitvah skupnemu pokrajinskemu zboru, katerega sklepi so končno veljavni.

2. Vzlic temu, da je Slovenija razdeljena na dve oblasti, naj bo samo ena pokrajinska organizacija, z enim listom, ki naj bo po možnosti dnevnik. Ako pa

Vsedelavski zlet preložen.

Odbor za vsedelavski zlet je sklenil, uvažujé tozadevne predloge številnih naših organizacij, da se preloži za 15. avgusta t. l. napovedani vsedelavski zlet v Ljubljani na prihodnje leto. Za ta sklep je bila merodajna v prvi vrsti težka industrijska kriza, pod katere posledicami trpe vsi naši važnejši obrati.

Cela vrsta tovarn je zaprta, v celi vrsti tovarn se dela zopet skrajšano. Pri teh razmerah ni bilo mogoče misliti na

vsedelavski zlet, ki bi združeval v resnici vse delavstvo, kakor je bilo to na dosedanjih vsedelavskih zletih. Razven tega je bil odbor za vsedelavski zlet mnenja, da sedanje izjemne politične razmere niso pripravne za delavske manifestacije takega obsega, kot je vsedelavski zlet, zlasti, ker bo treba osredotočiti vse razpoložljive sile na obrambo in utrditev delavskih organizacij. Odbor za vsedelavski zlet v Ljubljani.

Strokovni pokret na Hrvaškem.

Vse strokovne organizacije GRSJ na področju Hrvatske, Slavonije in bosanske krajine so podrejene oblastni organizaciji GRSJ v Zagrebu.

Dne 29. julija t. l. se je vršila v Zagrebu oblastna konferenca podružnic iz tega področja. Glasom tajniškega poročila, podanega na tej konferenci, ima Opći Radnički Savez 3000 članov. Njegove podružnice se nahajajo v sledečih krajih: Belišće, Českoselo, Sušine -Gjurgenovac, Josipdol, Karlovac, Ljeskovic, Osijek, Plaški, Slatina, Sisak, Turropolje, Virovitica, Varaždin, Zagreb, Daruvar, Beočin, Lačarak, Mitrovica, Šid, Vrdnik, Čerević, Banjaluka, Drvar, Teslić, Bos. Brod.

Tekom zadnjih dveh let je vodila samo ta organizacija na tem področju 81 mezdni gibanj in 7 stavk.

Tako v Čurgenovcu, kjer so dobili 15 do 20 odstotkov poviška na sedanje plače, v Capragu, kjer so dobili 20%

povišek in deputate. Delni uspehi so se dosegli tudi v Karlovcu in Zagrebu.

Savez železničarjev ima v tej oblasti 400 članov v podružnicah: Belovar, Caprag, Belišće, Bakar, Čakovac, Karlovac, Kotoriba, Suhopolje, Skrad, Sisak, Vinkovci, Indijia in Zagreb.

Živilci imajo v tej oblasti 180 članov. Njegovi podružnici ste v Zagrebu in Varaždinu, plačilnici pa v Sisku, Požegi in Šesvetah.

Tekom zadnjih dveh let so vodili živilci v Zagrebu 3 pokrete, v katerih so dosegli popoln uspeh.

Savez lesnih delavcev ima v tej oblasti 5 podružnic in sicer v Zagrebu, Indijji, Krapi in Karlovcu.

Zadnji dve leti so se vodili veliki pokreti v Karlovcu in Indijji. V Karlovcu je sodelovalo preko 400 delavcev ter se je dosegel popoln uspeh.

Od teh je bilo 39 pokretov v lesni industriji, 7 v sladkorni industriji, 4 v

rudnikih, 5 v opekarnah, 8 pri transportnih delavcih, 3 v industriji kartonaže, 6 pri občinskih delavcih, v pivovarnah 3.

V teh pokretilih je sodelovalo 1. 1922 skupno 19.342 delavcev, a leta 1923 pa 18.543 delavcev.

Savez privatnih nameščencev Jugoslavije ima na tem področju 2500 članov. Njegove podružnice so razven v Zagrebu v sledečih krajih: Bakar, Brod na Savi, Banjaluka, Caprag, Dugoselo, Delnice, Gjurgenovac, Ivanec, Karlovac, Koprivnica, Križevci, Kraljevica, Osijek.

Ta savez je osredotočil zadnji dve leti svoje delo na provedbo zaščitne zakonodaje, a poglavito na obrambo 8 urnega dela. On je imel v to svrhu na svojem področju do 120 zborovanj.

Tarifnih pokretov Savez ni vodil kolektivno, ampak po posameznih podjetjih. Pri tem je dosegel lepe uspehe.

Savez metalških radnika ima v tej oblasti 1267 članov. Njegove podružnice so v Zagrebu, Brodu, Osijeku, Gjurgenovcu, Belišču, Podsedu.

Savez je imel več mezdnih gibanj v Zagrebu, 2 v Brodu na Savi, 2 v Osijeku, 4 v Gjurgenovcu in 4 v Podsedu.

V Belovaru je trajala stavka 14 dni. Monopolci imajo v tej oblasti 170 članov.

Vse te organizacije so odposlale na kongres 37 delegatov. — Konferenca je sprejela oblastni pravilnik GRSJ. Sodr. Pfeifer je podal na kongresu lep referat o socialnem in ekonomskem položaju delavcev. S tem referatom se bomo še bavili. Za predsednika oblastnega odbora v Zagrebu je bil izvoljen s. Stefan Pengračić, za tajnika pa Viljem Haramina.

V odbor sodruga Kniewald in Kunšić.

Zborovalna tehnika.

Na našo pokrajinsko konferenco utegne priti do 90 delegatov. Vsi ti delegati morajo sodelovati pri reševanju obširnega dnevnega reda, ki se ima rešiti v zelo kratkem času.

Spraviti toliko misli v sklad in to v kratkem času, je velika umetnost. Vendar je vse to lahko izvršljivo, ako bodo delegati že pred konferenco pri organizaciji konference sodelovali.

Na takih zborovanjih le prečesto vidimo, da jih smatrajo delegati za govorniške šole. Po deset delegatov se drug za drugim oglasi, — in vsi povedo isto. To bi bilo prav lepo merjenje govorniških sil, če bi se pri tem redno ne dogajalo, — tudi če trajajo kongresi po dva dni, — da je zborovalne dobe konec, najvažnejši del dnevnega reda pa ostane neobdelan.

Kako se da doseči, da ne bo tako?

Ako imajo naši delegati pred seboj gradivo, ki ga je obdelali, naj to gradivo doma natančno preštudirajo in naj na tajništvo že prej sporoče, na kaj se

jim zdi potrebno opozoriti. Če dobi tajništvo tako deset enakih mnenj, jih bo izročilo predsedstvu, ki bo to konferenci sporočilo. Tako bo dana konferenci možnost, da bo govorilo k enakim vprašanjem po par govornikov, med tem, ko bodo drugi pri glasovanjih pokazali, da se glasajo. Tako ne bomo šli preko nobenega predloga in nasveta, vendar bomo v debatah kraji in bomo predloženi dnevni red obvladali.

Pomnite: Konference niso govorniška šola. — Konference niso shodi. — Konference so delavski zakonodajni organi, ki morajo rešiti v kratkem času mnogo. Zato mora biti njih zborovalna tehnika na vrhuncu. Zato zahtevajo temeljite predpriprave, pri kateri morajo sodelovati vse organizacije že pred konferenco.

Štedenje s časom poleg tega nujno zahteva, da se držimo strogo dnevnega reda in povemo to, kar nam je razven tega še na srečo, pri slučajnostih.

Mednarodni kongres o osemurnem delavniku.

Poročevalec s. Mertens iz Belgije je poročal: Ne gre samo zato, da ohranimo osemurni delavnik, temveč tudi zato, da si ga tam, kjer ga še ni, izvojimo. Način borbe se mora ravnati po razmerah v posameznih državah in tajništvo zveze se mora glede bojnih sredstev sporazumeti z državnimi centralami. Zastopnik Švedske je želel, da bi v resoluciji poudarili, da stoji v mirovnih pogodbah, da si ni mogoče misliti trajnega miru, če ne temelji na socialni pravičnosti.

Socialno pravičnost, za katero so se obvezale vse države, predstavlja osemurni delavnik. Mi tega stavka nismo vzeli v resolucijo, v propagandi pa se lahko to povdarja. Kadar se sklepajo kolektivne pogodbe, se ne sme delati izjem, ki jih ima Washingtonske konvencije (o zaščiti delavcev) ne predvidevajo.

Zastopnik Češkoslovaške je svetoval, naj se vrši boj za osemurni delavnik sporazumno s politično organizacijo. To sodelovanje že obstoja in ima za cilj, da se Washingtonske konvencije uzakonijo. Ta boj se ne da voditi samo na mednarodnem polju, ampak se mora voditi v vseh parlamentih. Mi moramo mednarodni urad dela v Ženevi v njegovem boju za ratifikacijo podpirati. Nato je sprejel kongres soglasno tole resolucijo o osemurnem delavniku:

Kongres sprejema sklep:

da se mora pripravljati splošna mednarodna kampanja s sledečim vzporedom:

- a) osemurnik mora obstati;
- b) zopetna osvojitve vseh pridobitev, ki so bile izgubljene;
- c) osvojitve osemurnika v tistih deželah, kjer še ni uveden;
- d) ratifikacija washingtonske konvencije;
- e) končnoveljavna ureditev reparacijskega vprašanja.

Načelstvu (biro) in predsedstvu Mednarodne strokovne zveze je nalo-

no, da to kampanjo pripravi ter organizira in naj se z različnimi priključnimi organizacijami o tej stvari sporazume, da se bodo na najdalekosežnejši način upoštevale vse potrebe in možnosti te akcije v vsaki posamezni državi.

Glede osvojitve osemurnika v dotičnih deželah, kjer ta zahteva še ni prodrla, je treba učitkovati na deželni centrali v Franciji in v Veliki Britaniji, da bosta poskušali z vsem svojim vplivom zagotoviti zakonito sprejete prednosti tudi delavcem v tistih deželah, ki stojijo pod protektoratom obeh gori omenjenih držav.

Za obdržanje osemurnika so vse deželne centrale in k njim priključene organizacije dolžne delovati pri sestavljanju kolektivnih pogodb proti sprejetju vsake točke, ki bi ogrozile princip te pomembne reforme.

Za ureditev reparacijskega vprašanja, od katerega zavisita upostavitve Evrope in trajnega miru, nalaga kongres načelstvu MSZ, naj stori vse, kar je v njegovi moči, da se v končnoveljavno pogodbo sprejme točka, ki bo zavarovala vse pravice in pridobitve nemškega delavstva.

Načelstvu Mednarodne strokovne zveze je naloženo, da nadaljuje s Socialistično internacionalo pričetne razgovore glede skupne akcije in v prid sledečim prizadevanjem:

- a) da se ratificira Washingtonska konvencija;
- b) da se sprejme zakon o osemurnem delavniku v vseh deželah, ki so tej dolžnosti doslej izbegavale.

Kongres je mnenja, da je pričakovati dosego teh namer v bližnji ali manj bližnji prihodnosti le potom enotnega nastopanja vseh delavcev in nujno poziva delavstvo vseh dežel, naj se mednarodnemu strokovnemu gibanju priključijo, ki jim bo zagotovilo praktično in popolno uresničenje osemurnega delavnika ter 48urnega tedna.

Naše organizacije.

Strokovna komisija.

Volitve delegatov.

Vse organizacije, ki imajo prevzeti v smislu pravilnika iniciativo za volitve delegatov, smo nato še potom okrožnic pismeno opozorili.

Tem okrožnicam smo priložili dvakrat po toliko začasnih legitimacij, koliko jih ima voliti dotični kraj.

Legitimacije izpolni predsedstvo volilnega zborovanja in izroči original izvoljenemu delegatu, kopijo pa pošlje Strokovni komisiji, ki jo bo priložila verifikacijskemu aktu.

V okrožnici je navedeno natančno, kako je treba razdeliti delegate na posamezne podružnice, ako žele te podružnice prvenstveno pravico izrabiti.

Samoobsebi je umevno, da se smejo podružnice tej pravici tudi odreči, ako mislijo, da je to iz važnih razlogov potrebno.

Za vse podružnice je navedeno število delegatov, do katerih imajo pravico.

Kjer vlada v podružnicah popolno soglasje in kjer so podružnice oddaljene, tako da delegacija mnogo stane, se lahko voli tudi po manj delegatov, vendar pa na najmanj 500 po enega. — V tem slučaju zastopa to manjše število delegatov na kongresu vseeno vse članstvo podružnice in ima tudi toliko glasov.

Volitve delegatov naj se vršijo najkasneje v nedeljo dne 20. julija.

Specificirani računski zaključek se bo poslal po eden v vsak kraj. Vsi delegati ki so izvoljeni iz enega kraja, naj računski zaključek skupaj prouče. Zato z računskim zaključkom se dopolnje delegatom tudi proračun za bodočo poslovno periodo. Oblastni pravilnik so večje podružnice že dobile, ostale pa ga bodo še lahko pravočasno proučile, ker bo objavljen v Delavcu. Delegatom smo poslali tudi pregled gibanja članstva v zadnjem letu.

Vsi delegati podružnic, kjer je članstvo padalo, naj razmišljajo o vzrokih tega padanja in naj podajo že pred kongresom pismeno na tajništvo S. K. svoje mnenje o tem tajništvu, pri čemur naj podajo svoje nasvete o ukrepih, ki bi jih bilo podvzeti v njihovem kraju, da bi se organizacije dvignile.

Strokovna komisija za Slovenijo.

KRAJEVNI MEDSTROKOVNI ODBOR ZA LJUBLJANO IN PREDKRAJE

sklicuje za v soboto dne 12. julija ob pol 8. uri zvečer v dvorani pri »Levu« skupno člansko zborovanje vseh ljubljanskih podružnic strokovnih organizacij G. R. S. J. (razven organizacij v Mostah, ki volijo posebej).

Dnevni red:

Pokrajinska strokovna konferenca in volitev delegatov.

Pristop imajo le organizirani člani. Pridite polnoštevilno!

Rudarska stroka.

Vodstvo Unije slovenskih rudarjev v Zagorju ob Savi naznanja vsem svojim podružnicam, da se z ozirom na od sodr. J. Arha, tajnika Unije slovenskih rudarjev, izdani poziv z dne 26. maja t. l. v smislu Unijskih pravil § 12. točka 7., odstavek 2. izredni Unijski zbor ne skliče, ker tozadevni predlogi podružnic Trbovlje in Velenje na podlagi ugotovitve njih članstva, ne tvorijo ene tretjine članstva Unije slovenskih rudarjev.

Vodstvo.

Trbovlje. Podružnica Unije slovenskih rudarjev v Trbovljah sklicuje vse svoje člane na članski sestanek, kateri se vrši v četrtek dne 17. julija t. l. ob 4. uri v Delavskem domu. Dnevni red: Volitev delegatov za pokrajinski strokovni kongres. Razno. — Dolžnost vseh članov je, da se sigurno udeležijo članskega sestanka.

Odbor.

Kovinarska stroka.

Dobrava. Kakor je vsem znano, se nahaja več desetisoč Rusov, oziroma Vranglovcev pri nas v Jugoslaviji. In teh Vranglovcev imamo tudi pri nas v

tovarni dosti. Ti so prišli v delo po službi naše organizacije. Bili so večinoma tudi vsi člani organizacije. Danes so postali ti ljudje vsi Orjunci. In nam že obetajo, da naj počakamo, da dobijo samokrese. Zdaj so nam postali zahrbtni in se jih moramo varovati. Pri nas v Jugoslaviji imamo tisoč in tisoče brezposelnih delavcev, kateri bi radi delali, pa ne dobijo posla. Ti Vranglovci se pa potikajo tukaj po Jugoslaviji po boljših službah. Jaz mislim, če so pošteti, imajo v svoji lastni državi zadosti dela in jela. Ali v Rusiji je treba delati, ne pa postopati, tako ko v Jugoslaviji. Orjuna zmerom vpije: Ven s tujci! seveda s poštenimi delavci, a z Vranglovci dela izjemo. Toraj delavci, pozor pred temi Vranglovci! Kaj dobrega nimamo od teh ljudi pričakovati.

Kovinar.

Guštanj. Izvanredni občni zbor za podružnico Saveza met. radnika Jugoslavije v Guštanju se vrši dne 20. t. m. v Sokolski telovadnici ob 9. uri dopoldne z navadnim dnevnim redom.

Sodrugi in sodružice! Odbor zgoraj navedene podružnice pozivlja tem potom vse člane, da se zborovanja polnoštevilno udeležijo, ker le na tak način bo mogoče, da pridemo do spoznanja resnice, nikakor pa ne tako, kot se to dogaja sedaj, ko se kaže vsepovsod nezaupanje do podružničnega odbora. Kaj vam je zakrivil odbor in kake krivice vam je naredil, bodete lahko povedali na izrednem občnem zboru javno in si izvolili take sodruge v odbor, do katerih bodete imeli zaupanje in jih bodete tudi dejansko podpirali, ker zavedajte se vsi, da vam bo zmožen tudi novoizvoljeni odbor le toliko del izvršiti in jih tako izvrševati, kakor ga bodete vi dejansko podpirali.

Kdor pa misli, da je storil svojo dolžnost s tem, ko je plačal članske prispevke in še te šele takrat, ko ga je blagajnik ali zaupnik že večkrat na to opominjal, ta naj ve, da ni nikar član, ker mi v naših socialističnih organizacijah potrebujemo vojake, kateri bodo stali ramo ob ramo, kakor en mož in branili svoje pravice, nikakor pa kake malane figure, ki samo kriče: Saj mi organizacija nič ne pomaga in ta zaupnik ni za nič, ker mi ne pripravi boljše plače. Vedite pa vi vsi, da zaupnik sam in odbornik sam vam ne more pomagati, ampak vam je treba samim, da delate, ker le vi ste organizacija in vaše delo vas bo rešilo.

Zato se vas pozivlja še enkrat, da se izvanrednega občnega zbora polnoštevilno udeležite.

Odbor.

Usnjarska stroka.

Usnjarji. Na podlagi sklepa seje osrednjega odbora z dne 15. junija se opozarjajo vse podružnice osr. društva usnjarjev, da se enkrat za vselej prilagodijo principu, in obračunavajo za vsaki mesec sproti, in sicer najpozneje do 15. prihodnjega meseca.

Osrednji odbor.

Izvanredni občni zbor podružnice usnjarjev v Ptuj, kateri se je vršil koncem meseca junija t. l. se je izvolil naslednji odbor: predsednik: Rataje Franc, podpreds. Perše Franc, blag. Vrlek Peter, namest. Cvetko Fr., tajnik Golob Fr., namest. Širec Fr., kontrola Šiminko Fr., Cvetko Fr., Repec Martin.

Kemična stroka.

Tajništvo Osrednjega društva kemičnih delavcev za Slovenijo Moste pri Ljubljani sporoča sporazumno s podružnico kemičnih delavcev v Mojstrani, da skupno organizirata za prihodnji mesec avgust vsedelavski izlet v naravo in sicer dve skupini: prva hribolazcev in druga priprostih izletnikov. Več o vsem tem izletu se sporoči v prihodnji številki »Delavca«. Pojasnila za ta izlet daje zgoraj imenovano tajništvo.

Redukcija delavstva v cementni tovarni v Mojstrani. Kriza lepo napreduje, zopet smo zaprli eno tovarno — tako bi rekli naši državotvorci, ki se ki se ravnokar tako vestno pulijo za volilni mandat — med tem pa propada gospodarstvo, kakor po notah.

Mojstranska cementarna ima v skladiščih okoli 450 vagonov cementa, ali ker gradbena sezona popolnoma počiva, zato mora ustaviti svoj obrat. Kakih 60 delavcev bo popolnoma odpuščenih. Kod in kam bodo šli sedaj ti pridni delavci, kje si bodo iskali kruha, ko so pustili svoje najboljše moči v cementarni, tega naši državotvorci ne povedo, niti ne premišljujejo.

Delavci bodo morali o tem razmišljati sami in sami razmisliti, kako si zavarujejo svoj obstoj.

Medvode - Goričane. Dne 20. t. m. se vrši v naši podružnici kemičnih, oziroma papirnih delavcev člansko zborovanje v prostorih »Potisek«. Začetek ob 15. uri (3.) s sledečim dnevnim redom:

1. Intervencija in odgovori.
2. Delovanje Strokovne komisije.
3. Volitev delegata za strokovni kongres.
4. Raznoterosti.

Pozivlja se v prvi vrsti vse funkcionarje in člane podružnice, da se tega zborovanja zagotovo udeležite.

Tekstilna stroka.

Tržič. Vodstvo tukajšnje podružnice predilniških delavcev naznanja vsem članom in članicam, da se vrši dne 17. t. m. ob 6. uri zvečer v dvorani Delavskega doma občni zbor naše podružnice s sledečim dnevnim redom:

1. a) poročilo predsedstva;
- b) tajništva;
- c) blagajnika;
- d) nadzorstva.
2. Smernice in sklepi za pospešitev naše podružnice.
3. Volitev odbora.
4. Volitev delegata za strok. kongres.
5. Slučajnosti.

Ker je dnevni red za vsakega člana, ki točno plačuje svoje prispevke zelo važen, isto tako obvezen v interesu pospešitve gospodarstva naše podružnice. Naj nihče izmed članov in članic ne manjka med nami. Vsakega, ki bi izostal brez pred upravičenega vzroka, se ga bo smatralo malozavednega.

Živilska stroka.

IX. redna centralna seja Osrednjega društva živilskih delavcev in sorodnih strok na Slovenskem ozemlju v Ljubljani se bode vršila v ponedeljek dne 14. julija t. l. točno ob pol 7. uri zvečer v društvenih prostorih. Udeležba dolžnost. Predsedstvo.

Vestnik „Svobode“.

Odbor DTE v Ljubljani je na svoji zadnji seji sklenil, da se od ponedeljka, dne 7. julija naprej vršijo telovadne ure po naslednjem razporedu:

V meščanski šoli v Šiški.

Vsak ponedeljek od pol 7. do 8. ure zvečer moški naraščaj; od 8. do 9. ure zvečer člani.

Vsako sredo od pol 7. do 8. ure zvečer ženski naraščaj; od 8. do pol 10. ure člani.

V šoli na Ledini.

Vsak petek od pol 7. do 8. ure zvečer članice; od 8. do pol 10. ure člani.

Vsako soboto od pol 7. do 8. ure zvečer moški šolski naraščaj; od 8. do pol 10. ure moški obrtni naraščaj.

Istotam naj se javijo vsi oni, ki mislijo pristopiti v DTE v Ljubljani. Člani, podporni, izvršujoči, kakor tudi naraščaj naj zahtevajo od svojih vaditeljev izkaznice.

Na podlagi sklepa zadnjega občnega zbora DTE znaša članarina za izvršujoče 2 Din, za podporne člane pa 4 Din na mesec.

Odbor DTE »Svobode« v Ljubljani.

U. D. R.

Taborenje.

UDR edinica Marks v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 13. t. m. zopet celodnevno taborenje ob Šlavi. Taborenja se imajo brezpogojno udeležiti vsi člani v krajih.

Zbirališča:

Za člane v krajih ob 6. uri zjutraj pred Zadržnim domo v Šiški (Zibertova ulica).

Za člane in članice brez krojev ob 7. uri zjutraj pred kemično tovarno v Mostah.

Vsak udeležnik naj prinese s seboj skodelico, žlico, kruh, nekaj krompirja in za kuhinjo bodo skrbeli za to določeni člani.

Vabljeni so tudi vsi prijatelji in prijateljice Udruženja. **Kapetan.**

Taborenje v prosti naravi.

Skraini čas je že bil, da se je tudi med delavskimi sloji ustanovila organizacija, ki bo seznanila delavstvo s krasotami narave in z zdravilnimi učinki solnčnih, zračnih in vodnih kopelji.

Ko se je na lanskem vsedelavskem zletu pojavila tudi zelena četa UDR, smo čutili, da je s to organizacijo odpravljena velika luknja, ki je zevala v delavskem pokretu. Oddahnili smo se, ko smo prejeli v roke brošurico UDR, iz katere smo zvedeli za program te nove formacije.

Iz programa smo videli, da so naslonili ustanovitelji organizacijo na dve značilni potezi.

1. Organizacija UDR bo formirala disciplinirane odrede, ki bodo varovale delavsko demokracijo pred nasiljem različnih avanturistov.

2. Organizacija bo gojila skautizem, taborenja v prosti naravi, kolesarstvo, plavanje, vožnja s čolni, planinstvo itd. Zlasti bo pa navajala svoje člane k zmernemu življenju in zdravju, vzgajala k disciplini in plemenitim dejanjem ter jih vežbala v prosti naravi za razna za življenje praktična dela kakor: prva pomoč v nezgodi, kuhanje, pranje, veslanje, spoznavanje rastlinstva, fotografiranje itd.

Kar se tiče prve točke, je organizacija napravila že na nešteti zborovanjih velike usluge zlasti našim političnim in strokovnim organizacijam.

Za izvedbo druge je pa seveda treba premagati močne finančne zapreke, kar se je seveda šele deloma posrečilo. Sicer se je izvršilo do sedaj že par izletov, med drugim tudi poset Triglavu, vendar je bilo pravo taborenje šele prvo preteklo nedeljo v Mostecu.

Natančno opisovanje taborenja nas bi privedlo predaleč, vendar moramo reči, da so nam žareči obrazi delavskih mladeničev in mladenk razodevali, da se počutijo mnogo boljše v prosti naravi, na zelenih tratah, med gostim drevjem, kakor pa v zakajenih gostilnah, kavarnah ali sličnih zabaviščih.

Opazovali smo veselo vrvenje v kuhinji, kjer so se naši mladi kuharji in brhke kuharice sukali okrog kotlov in ognjev, trudeč napraviti iz fižola in makaronov čim slastnejše kosilce. Druge smo videli, kake težave jim še napravljajo postavljanje šotorov, tretji so si dali opravka z metanjem krogel, vmes so pa stale straže, ki so čuvale, da kak nepoklican gost ne odnese ali poškoduje društvenega inventarja. — Skrbne mamice in zamišljeni očetje so pa opazovali to živo vrvenje z vidnim dopadanjem. Naenkrat se je pa pojavil še društveni fotograf, ki je vse te skupine fotografiral. Zlasti zanimiva bo skupina malčkov, kakih 50, katere so znosile mamice v gručo, kjer so bili fotografirani.

Oblave.

DOLŽNIKOM!

Koncem meseca junija smo razposlali za neobračunane izvide Delavskega koledarja in knjižice »Postanek in razvoj strokovnih organizacij v Avstriji« zadnje opomine. Ako neporavnani zneski ne bodo do določenega roka poravnani, bomo ponovno razposlali vsem dolžnikom opomine, katerih stroške pa bodo nosili zamudniki sami. Za razprodane izvide Delavskega koledarja in knjižice naj odpošljejo zaupniki denar, nerazprodane izvide pa naj zaupniki takoj vrnejo!

Isto kar velja za dolžnike pri Delavskem koledarju in knjižici, velja tudi za dolžnike na naročnini za »Delavec«. Neprestano terjanje tiskarne za tisk »Delavec« nas sili v to, da zahtevamo od organizacij točno obračunavanje in poravnave vseh dolgov do določenega roka. Vsem organizacijam, ki bi se ne ozirale na opomine, bomo pri 29. številki brezpogojno ustavili pošiljanje lista popolnoma. Dolžniki, ki jih je pri upravi »Delavec« in Strokovne komi-

sije za 60.000 Din, morajo izginiti v najkrajšem času, da se razbremeni dolg pri tiskarni.

Zaupniki, požurite se!

Uprava »Delavec«.

Popravek. V tabeli Delavske plače v Sloveniji, ki smo jo priobčili v zadnji številki »Delavec« se je vrnila neljuba pomota. Mesto tedenska plača je znašala, se ima glasiti mesečna plača je znašala. — V opombi pa je pravilno tedenski zaslužek.

Razno.

Iz rok v usta!

V razgovoru z nekim strokovnim zaupnikom iz Gorenjskega, nas je ta opozoril, naj bi nekoliko več pisali o potrebi — hranjenju.

Rekel nam je: Naši ljudje živijo iz rok v usta, tedensko plačo, ko jo sprejme, jo takoj izdajo in nimajo niti par sto kron prihranjenih za eventualno nesrečo v rodbini ali za slučaj nenadne brezposelnosti ali kaj sličnega. V takih razmerah je delavec še bolj odvisen in če pride najmanjša nezgoda, ji podleže.

Naš zaupnik ima gotovo zelo prav in mi bomo radi vse storili, da tudi na te slučaje naše delavstvo temeljito opo-

zorimo. Sicer je glede hranjenja od strani delavskih organizacij že itak nekoliko poskrbljeno, ker imajo vsa naša konsumna društva hranilne oddelke, v katerih se izplačujejo tudi precej lepe obresti (8—9%), kjer lahko vsak posameznik svoje prihranke vloži.

Opozorjeni smo pa bili, naj skušamo kar v strokovnih organizacijah organizirati majhne hranilnice, takozvane »Čebelice«, kjer bo poseben zaupnik pri vsaki plači pobral od tistih, ki žele dati kakšno majhno svoto na stran, ter bo to vložil skupno v kako delavsko hranilnico. Čebelice imajo zelo priprosto, vendar pa zelo natančen in pregleden način knjigovodstva, zato je tudi lažje računati na uspeh skupnega hranjenja, kjer delajo delavci drug drugemu dober zgled. Take prihranke se lahko pobira tudi za kak nameravani izlet, nabavo krojev, ali telovadnega orodja in slično.

Naprosili smo strokovnjaka, ki se na organizacijo in poslovanje Čebelice dobro razume, naj nam pomaga to organizirati.

Zato prosimo vse zaupnike, ki imajo opravka z raznimi skladi, ali, ki se zavedajo važnosti Čebelice, naj pišejo na naslov: Čebelica, poštni predal 72, Ljubljana.

Premoženje slovenskih strokovnih organizacij.

(V tem seznamu niso všteti stavkovni fond in premoženje podružnic.)

Koncem leta:

Osr. društvo	1919	1920	1921	1922	1923
Kovinarji	16.091'49	51.931'30	66.126'00	47.393'46	86.349'75 ¹
Rudarji	50.170'32	55.833'58	67.580'56	76.266'12	80.360'—
Kemični	?	6.368'31	7.447'57	16.145'30	29'038'01
Oblačilni	?	?	?	?	28.000'—
Usnarji	?	9.548'75	15.840'89	4.731'34	?
Nameščenci	?	?	4.737'37	5.532'49	13.905'—
Živilci	?	?	?	33.880'48	27.867'21
Stavbinci	organizacija se je ujedinila s komunisti in razbila		372'05	6.386'48	12.408'03
Skupaj	66.261'72	123.681'94	162.104'53	191.335'67	278.928'—

¹ Ob ujedinjenju.

Pravilnik

a) z glasovalno pravico:

1. delegati krajevnih podružnic, ki se volijo na krajevnih medstrokovnih konferencah in to po sledečem ključu:

Kraj do 50 članov vol enega delegata, do 150 dva in na vsakih 200 članov še po enega delegata. Kraji, kjer je več in večjih podružnic in bi zahtevale odpošiljanje velikega števila delegatov velike stroške, morejo voliti delegate tudi na več kakor 200 članov, vendar največ na 500 članov po enega.

Vsak delegat ima toliko glasov, kolikor članov zastopa, a število članov se ugotavlja po povprečno plačani kvoti v zadnjih treh mesecih. — V krajih z manjšim številom članov pripada prvenstvena pravica za odpošiljanje delegatov večjim podružnicam.

2. Člani oblastnega odbora in njegove finančne kontrole.

3. Člani uprave in kontrole GRSJ, ki stanujejo na sedežu oblasti;

b) s posvetovalno pravico.

1. zastopniki krajevnih medstrokovnih odborov.

2. opolnomočeni odposlanci strokovnega tiska GRSJ.

Čl. 8. Stroške delegatov za oblastno konferenco nosijo organizacije in zastopstva, ki jih odpošljejo, a ti stroški v nobenem slučaju ne morejo odračunati od kvote, ki jo organizacija obračunava oblastnim odborom G. R. S. J.

Čl. 9. Dolžnosti in pravice oblastne konference so tele:

a) da sklepa o načinu, kako naj se sklepi pristojnih forumov GRSJ v pokrajini čim najuspešneje izvedejo;

b) da sprejema in odloča o poročilu dotedanjega oblastnega odbora in voli novi odbor;

c) da se briga za obdrževanje in razdelitev mreže krajevnih medstrokovnih odborov in odloča po potrebi o osnovanju okrožnih odborov, katerim odreja kompetence v mejah tega pravilnika;

e) da se briga v mejah, ki so postavljene, pravilniku GRSJ in pravih poedinah v oklepu GRSJ se nahajajočih strokovnih organizacij, za denarna sredstva, ki so potrebna za vzdrževanje organizacijskega in

administrativnega aparata in razvija potrebne akcije v celi oblasti.

Čl. 10. Predlogi za oblastno konferenco se imajo predložiti najdalje 2 tedna pred konferenco. Predloge imajo pravico staviti:

- oblastni odbor;
- krajevni medstrokovni odbori;
- okrožni odbori;
- krajevne medstrokovne konference.

Čl. 11. Za poslovanje oblastne konference velja analogno uporabljati predpisi poslovnega pravilnika GRSJ čl. 1 do 20.

Ad b) Oblastni odbor.

Čl. 12. Oblastni odbor sestoji iz 10 članov, voli ga na leto dni oblastna konferenca iz vrste polnopravnih članov iz cele oblasti. Oblastni odbor se sestaja po potrebi, ali najmanj vsakega četrta leta po enkrat. Izmed onih 10 članov morajo biti iz kraja, kjer je sedež odbora najmanj predsednik, tajnik, blagajnik in 2 člana finančne kontrole, ki se morajo sestajati najmanj vsakih 14 dni na redne seje in vršiti po navodilih celokupnega odbora odgovorno posle oblastnega odbora. Na sejah oblastnega odbora imajo sedež in glas tudi člani centralne uprave in finančne kontrole GRSJ, ki stanujejo v tej oblasti.

Ako bi kak član, — bodisi iz kakršnih koli razlogov, — prenehal vršiti svoje dolžnosti, ali brez upravičenega vzroka trikrat zaporedoma od sej izostal, kooptira oblastni odbor na njegovo mesto novega člana.

Za volitev odbora velja analogno predpisi pravilnika GRSJ čl. 18 in 19.

Čl. 13. Oblastni odbor zbira iz svoje srede z navadno večino predsednika, tajnika, blagajnika in njihove namestnike. S plačo nameščeni tajnik lahko tudi ni član odbora, nastavlja pa se sporazumno z upravo GRSJ.

Pregled:

Okrožje	1919	1920	1921	1922	1923
Ljubljansko	3818	3943	2219	2052	1814
Gorenjsko	1562	2175	1808	1835	1409
Trbovlje-Zidani	5830	4586	786	603	610
Celjsko	2739	3083	2493	1632	990
Mariborsko	1337	2330	1885	1531	1858
Prevaljsko	660	963	839	738	764
Raztreseni ¹	1711	2162	778	331	440
	17657	19242	10608	8722	7885 ²

¹ Dolenjska — Pohorje. Najjačji kraji: Kočevje, Jelendol, Mirna, Krmelj, Rajhenburg. Najjačje stroke, ki so tu zastopane: rudarji in lesni delavci.

² Upoštevati je, da l. 1919 in 1920 niso všteti, pa l. 1923 (595). Dalje značijo številke letno povprečje, vsled česar ne pride v statistiki do izraza najvišje število članstva l. 1920 (nad 22.000 + 7000 železničarjev).

V imenu GRSJ:

Izdajatelj: Franc Svetek.

Odgovorni urednik: Jože Berdajs.

Tiska tiskarna Makso Hrovatin.

Več pridnih vajencev

z dobrimi šolskimi spričevali sprejme za kleparsko in kotlarsko obrt

»JUGOMETALJA«, r. z. z. o. z. Ljubljana, Kolodvorska ulica 18

Čl. 14. Kot poslovnik za seje oblastnega odbora velja analogno uporabljati poslovnik za poslovanje kongresa GRSJ, odnosno oblastne konference (gl. čl. III. tega pravilnika).

Čl. 15. Dolžnost oblastnega odbora je:

- da izvaja sklepe uprave GRSJ;
- da izvaja sklepe oblastne konference, v kolikor so one v soglasju s Statutom in pravilnikom GRSJ, sklepi kongresa GRSJ, in v kolikor jim uprava GRSJ ne ugovarja.
- da podpirajo delovanje poedinih strokovnih organizacij in o vseh pomanjkljivostih in nepravilnostih takoj poročajo pristojnim centralam in upravi GRSJ, pri čemur pa se v notranje stvari poedinih strokovnih organizacij ne morejo mešati, dokler o tem ne dobijo pooblastila centrale dotičnega saveza ali uprave GRSJ;
- da se brigajo, urejajo in objavljajo statistiko o gospodarskih razmerah zlasti o položaju delavcev in strokovnega pokreta dotične oblasti.
- da spremljajo gibanje nasprotnih organizacij in podajajo o tem poročila.
- da upravljajo skupno imovino po-

stih in nepravilnostih takoj poročajo pristojnim centralam in upravi GRSJ, pri čemur pa se v notranje stvari poedinih strokovnih organizacij ne morejo mešati, dokler o tem ne dobijo pooblastila centrale dotičnega saveza ali uprave GRSJ;

d) da se brigajo, urejajo in objavljajo statistiko o gospodarskih razmerah zlasti o položaju delavcev in strokovnega pokreta dotične oblasti.

e) da spremljajo gibanje nasprotnih organizacij in podajajo o tem poročila.

f) da upravljajo skupno imovino po-

kreta svoje oblasti v kolikor ona ni od prej vključena na poedine sindikate ali lokalne organizacije;

g) da vzdržuje radi vpostavitve čim gostejše mreže krajevnih medstrokovnih odborov, zveze ž njimi in nastavlja po možnosti in potrebi ter s pristanikom uprave GRSJ za njih področja nameščence s plačo;

h) da združi po potrebi več področij krajevnih medstrokovnih odborov v eno okrožje z nameščencem, ki bo upravljal posle dotičnih krajevnih medstrokovnih odborov.

Letno povprečje članov S. K. po okrožjih.

KRAJI	Ljubljansko okrožje (Ljubljana, Moste, Kamnik, Kranj, Gameljne, Škofja Loka, Vrhnika, Trzin, Grosuplje, Domžale, Borovnica, Medvode, Vevče, Litija, Brezovica)					Gorenjsko okrožje (Jesenice, Javornik, Dobrava, Brezovica, Lesce, Hrušica, Boh Bistrica)					Trbovlje — Radeče — Zidani most — Hrastnik — Zagorje				
	1919	1920	1921	1922	1923	1919	1920	1921	1922	1923	1919	1920	1921	1922	1923
Kovinarji	713	657	517	523	451	1367	1788	1537	1742	1278	—	—	—	—	—
Kemični	590	655	259	292	399	6	6	22	63	131	290	406	427	418	314
Živilci	398	387	354	284	244	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Usnarji	398	355	197	133	133	—	—	—	—	—	34	67	29	—	44
Oblačilni	218	132	92	14	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavbinci	819	822	75	—	—	—	—	—	—	—	71	50	—	—	—
Rudarji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5435	4063	330	285	252
Lesni	362	611	406	474	—	14	231	49	30	—	—	—	—	—	—
Monopolci	320	324	199	212	413	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nameščenci	—	—	120	120	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Železničarji	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	3818	3943	2219	2052	1814	1562	2175	1608	1835	1409	5830	4586	786	703	610

Opomba: Druga številka v eni koloni je Bistrica v Rožu.

STROKE	Celjsko okrožje (Celje, Zabukovca, Petrovče, Liboje, Store, Mislinje, Oplotnica, Jurkloster, Poljčane, Brežice, Laško, Slov. Gradec, Šoštanj, Velenje)					Mariborsko okrožje (Maribor, Studenci, Tezno, Pragersko, Ptuj, St. Lovrenc, Ruše)					Prevaljsko okrožje (Muta, Guštanj, Dravograd, Prevalje, Leše, Mežica, Črna)				
	1919	1920	1921	1922	1923	1919	1920	1921	1922	1923	1919	1920	1921	1922	1923
Kovinarji	802	825	698	535	231	190	270	97	187	227	147	255	180	152	183
Kemični	161	195	265	198	153	160	333	387	315	403	13	19	19	12	32
Živilci	32	40	22	5	—	—	51	33	32	18	—	—	—	—	—
Usnarji	83	136	219	121	73	171	573+35	511+17	278+15	245+1	—	—	—	—	—
Usnarji	148	168	244	271	275	130	241	269	194	160	—	—	—	—	—
Oblačilni	19	23	21	21	—	30	50	203	242	195	—	—	—	—	—
Stavbinci	284	355	134	62	62	464	483	50	71	60	—	—	—	—	—
Rudarji	443	399	137	114	88	58	74	—	—	—	500	681	594	518	549
Lesni	526	687	593	183	48	—	—	—	—	—	—	8	46	56	—
Monopolci	231	255	170	122	—	134	23	172	100	—	—	—	—	—	—
Nameščenci	—	—	—	—	—	—	176	115	83	—	—	—	—	—	—
Železničarji	—	—	—	—	60	—	—	—	—	470	—	—	—	—	—
	2729	3083	2493	1632	990	1337	2339	1885	1531	1858	660	963	839	738	764

Opomba: Druga številka v eni koloni je Saleška dolina.

Opomba: Druga številka v eni koloni je Ptujski okraj.

Inserirajte v „Delavcu“!

Pupilarnovaren in koristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica v Celju

v lastni palači pri kolodvoru

Vsi hranilni posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. — Pojasnila in nasveti brezplačno.

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom. Vrednost rezervnih zakladov znaša nad **Kron 25.000.000.**

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Pleskarska in slikarska

ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje solidno in točno po najnižjih cenah tvrdka

Petek & Ivan Longof

Društvena ulica št. 43, Moste pri Ljubljani.

Znižane cene za otroške vozičke.

Novi model. — Poslužuje se izdelkov domače tovarne otroških vozičkov in dvokoles Tribuna F. B. L., Ljubljana. Karlovska cesta št. 4. — Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatike ter se sprejemajo v polno popravo za emajliranje in ponikljanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franco.

Zadružna banka

v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5

sprejema hranilne vloge na tekoči račun in na knjižico, obresti po dogovoru. Bančne posle izvršuje najkulantneje.

Delniški kapital K 12.000.000.

Brzjavni naslov: Zadrubanka. — Telefonska št. 367.

2 spretna modelna mizarja

za takoj išče Strojarsko društvo »Sila«, tehniška poslovica i strojarska radionica v Zagrebu, Draškovičeva ulica 11, na katero je poslati cenjene ponudbe z navedbo plače.